Collegevoorstel
Openbaar

Onderwerp
Machtiging VNG voor ontwerp Selectiebesluit 2027 namens Nijmegen

Programma	Bestuur en Organisatie	**Behandeldatum**	22 september 2026
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls	**Status**	Openbaar

Advies

1. De VNG via ondertekening van bijgaand formulier te machtigen het ontwerp Selectiebesluit 2027 voor vaststelling aan te bieden aan de minister van OCW.

Aanleiding
De Archiefwet 1995 zegt dat gemeenten en intergemeentelijke organen moeten beschikken over een geldige Selectielijst. Dit is een officieel document waarin een gemeente vastlegt welke archiefinformatie bewaard moet worden en welke kan worden vernietigd, inclusief bewaartermijnen en verantwoording.
Het vaststellen van een Selectielijst is een bevoegdheid van het College B&W.
Het is gangbaar dat Colleges B&W de VNG machtigen voor het ontwerpen van een gezamenlijke generieke lijst. Dat kan omdat de taken en werkprocessen van gemeenten op elkaar lijken. De VNG laat de generieke ontwerplijst vervolgens vaststellen door de minister van OCW.

Per 1 januari 2027 treedt de Archiefwet 2026 in werking. De huidige Selectielijst is geactualiseerd en heet voortaan Selectiebesluit. Door de nieuwe Archiefwet en omdat het een nieuwe lijst is, dienen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen een nieuwe machtiging af te geven. De machtiging moet vóór 1 november 2026 zijn afgegeven. Het is niet mogelijk om achteraf aan te sluiten.

Beoogde impact: uitvoering
Dit voorstel sluit aan bij onze ambitie uit de doelenboom. We zijn een betrouwbare en omgevingsbewuste gemeente. Ons handelen is transparant en controleerbaar en er wordt verantwoording afgelegd. Ons handelen is ethisch en in lijn met wet- en regelgeving.

Argumenten

1.1 Ons College is verantwoordelijk voor de zorg van de archieven van de gemeente Nijmegen. Als Nijmegen de VNG vóór 1 november 2026 machtigt, kan de gemeente voldoen aan de wettelijke eis van het hebben van een geldig Selectiebesluit.

1.2 Als Nijmegen niet (tijdig) tekent, betekent dit dat gemeente vanaf 1 januari 2027 geen geldig Selectiebesluit heeft. Nijmegen moet dan zelf een procedure tot vaststelling doorlopen die heel omslachtig is en niet leidt tot een beter product.

1.3 Door aansluiting van Nijmegen en alle andere gemeenten en intergemeentelijke organen bij een generiek Selectiebesluit is de waardering van archiefinformatie uniform en er is afstemming met de andere bestuurslagen. Deze werkwijze bevordert de rechtsgelijkheid van burgers.

1.4 Het Selectiebesluit geldt ook voor de door Nijmegen aan gemeenschappelijke regelingen gemandateerde taken. Met een geldig Selectiebesluit kunnen de

gemeenschappelijke regelingen de informatie die voortkomt uit de door Nijmegen gemandateerde taken rechtmatig vernietigen of bewaren.

Kanttekeningen

1.1 Het Selectiebesluit 2027 leidt niet tot meer werk. Het is een voortzetting van de bestaande praktijk waarin we op basis van landelijke afspraken onze informatie voorzien van bewaartermijnen en ons daarover verantwoorden.

1.2 In 2022 heeft Nijmegen de VNG gemachtigd om namens haar de Selectielijst e-mailarchivering vast te laten stellen. Deze Selectielijst is niet in het Selectiebesluit 2027 geïntegreerd en blijft daarmee naast het Selectiebesluit bestaan.

1.3 De VNG vraagt in de ledenbrief aan gemeenten om de gemeenschappelijke regelingen waaraan zij deelnemen, erop te wijzen dat zij (ook) de VNG dienen te machtigingen voor gedelegeerde taken en hun bestuurs- en bedrijfsvoeringsarchief. Het informeren van de gemeenschappelijke regelingen waarvan Nijmegen gemeente van vestiging is, is inmiddels gedaan.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Participatie

De VNG heeft bij het ontwerpen van het Selectiebesluit 2027 een externe deskundige betrokken. Deze deskundige vertegenwoordigt het burgerbelang bij waardering en selectie van archiefinformatie. Een Selectiebesluit geeft de burger inzicht in de informatie die de overheid bewaart en voor hoelang. Het burgerbelang is veelzijdig en omvat onder andere bewijs, rechtszekerheid, gegevensbescherming of privacy, openbaarheid, en democratische controlemogelijkheden.
Het ontwerp Selectiebesluit is voor burgers en organisaties ter inzage gelegd bij de balie en op de website van het Nationaal Archief, met aankondiging in de Staatscourant.

Communicatie

Het generieke Selectiebesluit wordt door de minister van OCW gepubliceerd.
De gemeente Nijmegen zal in al haar verklaringen van vernietiging van archiefinformatie verwijzen naar het geldige Selectiebesluit.

Vervolg

Na ondertekening van de machtiging door ons College, wordt het formulier naar de VNG gestuurd. De VNG neemt de gemeente Nijmegen mee in de vaststellingsprocedure van het Selectiebesluit 2027.

Bijlage(n)

- Brief van de VNG aan de leden d.d. 23 juli 2026 met het verzoek het machtigingsformulier ontwerp Selectiebesluit getekend te retourneren
- Machtigingsformulier selectiebesluit gemeenten Nijmegen